

Svatodušní novéna

od pátku po slavnosti Nanebevstoupení Páně do soboty přes slavností Seslání Ducha svatého

(Schéma: *Vzývání Ducha sv. – Kancionál č. 003, denní část, libovolná modlitba k Duchu sv.*)

1. den: Touha, žízeň po Bohu

1) Texty Písma svatého: Jan 7,37-39; Zj 21,5-6

2) Zamyšlení: Jedním z předpokladů přijetí daru Ducha svatého je touha, žízeň po Bohu, po jeho lásce, pokoji a radosti, touha po božském životě v nás. Tato vnitřní žízeň je v nás již vyvolána skrytým působením Ducha svatého, který nás skrze ni zve k větší otevřenosti pro Boží působení v našich srdcích. Tato touha je čistě duchovní podstaty a nemůže ji utišit nikdo jiný, než Bůh sám. Svätý Augustin to vyjádřil ve svých Vyznáních: "Stvořil jsi nás pro sebe a nepokojné je naše srdce, dokud nespočine v tobě" (Lib. 1,1: CCL 27,1), a v jednom svém kázání: "Až Bůh bude všechno ve všem, všechny touhy pominou" (Tract. 65,1-3: CCL 36,490-492). Tuto žízeň v nás Pán záměrně vyvolává svým slovem, svědectvím druhých, ale také nenaplněností z pozemských dober, kterými se člověk snaží tuto žízeň utišit. Všechny duchovní touhy – po modlitbě, po vnitřním pokoji, po svatosti, po spáse druhých – jsou vždy touhou po Duchu svatém. Je to odlesk touhy, kterou Bůh touží po člověku a jeho lásce, dříve než si člověk uvědomí svoji touhu po Bohu. Ježíšovo zvolání na kříži "Žízním" (Jan 19,28) je vyjádřením této Boží touhy po spáse každého člověka, po odpovědi lásky z naší strany, po tom, aby se v nás skrze Ducha svatého zrodil nový člověk.

Je třeba tyto vnitřní touhy v nás nejprve postřehnout a odlišit od povrchních tužeb našeho života. Pak za tuto Božskou žízeň můžeme děkovat a také se jí můžeme oddat.

3) Uvedení do modlitby: Chval Pána za dar touhy a děkuj za žízeň po životě, po lásce, pokoji a štěstí, za žízeň po Bohu. Děkuj Pánu za jeho touhu po tobě.

Pros za odpuštění, že jsi touhy v sobě zašlapal či je chtěl uspokojit mimo Boha, a pros o pravou touhu po Bohu, po Duchu svatém.

2. den: Ježíš Kristus

1) Texty Písma svatého: Jan 7,37; Jan 4,10.13-14

2) Zamyšlení: Ježíš Kristus je ten, který v nás otevírá pramen živé vody. Setkání s ním se stává okamžikem, který mění lidský život. V Ježíši poznáváme Boha jako toho, který se dá nalézt, toho, který napřed hledá nás, přichází k nám, abychom my mohli přijít k Bohu. On stojí u dveří našeho srdce a čeká, až mu otevřeme (srov. Zj 3,20), aby nás mohl obdarovat Duchem svatým.

On je ten, který s Otcem sesílá Ducha svatého stále znovu na svou církev a na každého z nás. Je třeba tedy znovu objevit Krista, přijít k němu a přijmout ho, otevřít své srdce jeho lásce a zamilovat si ho, zvolit si ho nově jako svého Pána a přítele. Uvěřit, že on je ten, který má klíč k mému novému životu v Duchu svatém.

Jestliže chci, aby se Ježíš stal skutečně Pánem mého života, nemůže pánem být něco jiného, ani já sám. Tou nejčastější překážkou v působení Ducha svatého v nás je, že se nezřekneme sebe sama ve prospěch Krista, že nedovolíme Pánu Ježíši, aby se v našem životě ujal své vlády.

3) Uvedení do modlitby: Chval Pána a děkuj mu za to, že on je ten, který tě hledá, touží po tobě, čeká na tebe, přichází k tobě a přitom čeká, až ty přijdeš k němu. Děkuj mu za vše, co pro tebe v životě vykonal.

Odpros za vzpoury svého života, slepotu, hluchotu a zatvrzelost svého srdce a popros o důvěrnost s Kristem. Otevři Pánu své srdce, puš ho do svého života, dej mu důvěru a přijmi ho za svého Pána.

3. den: Dar Ducha a ovoce Ducha

1) Texty Písma svatého: Řím 5,5; Řím 8,9; Gal 5,22-23:

2) Zamyšlení: Pán Ježíš slíbil dar Ducha svatého všem, kteří v něho uvěří. O letnicích seslal svého Ducha na apoštoly a na všechny, kteří s nimi setrvali na modlitbách. Po letnicích apoštol Petr řekl všem, kteří jeho kázáním byli zasaženi v srdci: "Obráťte se! A každý z vás ať se dá pokřtít ve jménu Ježíše Krista, aby vám byly odpuštěny hříchy, a jako dar dostanete Ducha svatého" (Sk 2,38).

Také my jsme přijali dar Ducha svatého ve křtu, při biřmování, přijímáme ho v ostatních svátostech a když se s vírou modlíme nebo čteme Písmo svaté. Je to veliký dar, ve kterém je pro nás zahrnuto vše ostatní. Svätý Augustin řekl: "Duch svätý je zosobněná láska." Duch svätý v nás miluje Boha i lidi, je zdrojem naší naděje i víry. Projevuje se v našem životě různými vlastnostmi, jak je popsal apoštol Pavel: láskou, radostí, pokojem, shovívavostí, vlídností, dobrotou, věrností, tichostí a zdrženlivostí (srov. Gal 5,22-23). Tyto vlastnosti jsou neklamným znamením působení Ducha svatého. S darem Ducha svatého jsme přijali také plné odpuštění hříchů, smíření s Bohem a nový život, ve kterém jsme se stali Božími dětmi. On v nás uzdravuje vše nemocné a srovnává vše křivé. On v nás tvoří příbytek Nejsvětější Trojice a uvádí

nás do vztahu ke všem božským osobám. Tvoří naši novou identitu. Tento Duch, kterého jsme již přijali, chce v nás stále rozmnožovat svoji přítomnost i působení.

3) Uvedení do modlitby: Chval Pána a děkuj mu za dar jeho lásky, za všechno, co ti již v životě dal, za dar života, za dar křtu, za dar víry, za milost obrácení. Děkuj za dar Ducha Posvětila a Utěšitele, za dar Ducha lásky. Děkuj za mnohotvárné působení Ducha svatého ve svém životě.

Pros za odpuštění své pýchy a soběstačnosti, ve které jsi chtěl žít bez Boha podle svých představ a ze svých sil, a pros o milost Ducha svatého, který dává pravý život. Obnov křestní slib.

4. den: Duch pravdy

1) Texty Písma svatého: Jan 14,16-17; Jan 16,13

2) Zamyšlení: Přijetí Ducha svatého je úkon víry. Ježíš mluví o tom, že svět nemůže přijmout Ducha pravdy, protože ho nevidí a nezná (srov. Jan 14,17). Svět totiž nezná pravdu a brání se jí přijmout. Ani pro nás není snadné se zcela otevřít pro Ducha pravdy, který nás chce uvést nejen do pravdy o Bohu a o světě, ale především do pravdy o nás samotných. Lidé se bojí pravdy, poněvadž bývá nepříjemná. Ale to je jen jedna stránka pravdy, ona také osvobozuje. "Poznáte pravdu, a pravda vás osvobodí" (Jan 8,31), řekl Ježíš židům. Ti to však nepřijali.

Chceme-li přijmout Ducha pravdy, je třeba se ve víře otevřít novému pohledu na náš život, na nás samotné, a neurčovat dopředu, kam až Duch svatý může vstoupit a kam ne, na co může posvítit a na co ne, co mu dovolíme vykonat a co nikoliv. Naše vnitřní výhrady a nevydanosti způsobují, že Duch svatý nemůže zcela proniknout naši bytost.

V Duchu svatém se postavme proti lžím o nás, které nám řekli jiní lidé, proti představám, které máme o sobě a o svém životě, proti pochybnostem, které námi zmítají, proti vnitřní přetvářce a neupřímnosti. Toho všeho se zřekněme, abychom mohli přijmout Boží pohled na nás. Bůh chce, abychom byli sami sebou, on nás miluje a přijímá nás takové, jací jsme, a tím nás uschopňuje přijmout sebe, druhé i okolnosti našeho života.

3) Uvedení do modlitby: Chval Pána a děkuj mu za pravdu, do které tě svým Duchem uvádí. Děkuj mu za pravé poznání smyslu života, životních hodnot, za rozlišení pravdy a lži, dobra a zla. A hlavně mu poděkuj za to, že se smíš poznávat takový, jaký jsi a jakým tě chce mít Bůh.

Odpros za chvíle, kdy ses bránil pravdivému pohledu na život a na sebe, kdy jsi raději naslouchal lžím a polopravdám. Pros Pána, aby ti dal odvahu k pravdě, ať je jakákoliv, a aby ti dal odvahu se postavit proti vší polopravdě a lži ve tvém životě, ať už o tobě či o druhých. Pros o lásku k pravdě.

5. den: Usvědčování z hříchů a odpuštění

1) Texty Písma svatého: Jan 16,8-9; Zach 12,10

2) Zamyšlení: Přijmout Ducha svatého a nechat ho v sobě působit znamená také rozejít se s hříchem, s hříšnými postoji a nechat se z hříchu usvědčovat. Náš největší hřích však není většinou nějaký skutek, ale náš život fakticky bez Boha, kdy se řídíme pouze svou vůlí, žijeme ze své síly, podle svých představ a ve středu svého života máme svoje já, kolem kterého se točí naše zájmy. Duch svatý, který chce přijít v plnosti do našeho života, nás usvědčuje z této sebestřednosti, samolibosti a pýchy, jíž se projevuje naše faktická nevěra. Život podle naší vůle a ne podle vůle Boží, z naší síly a ne ze síly Ducha, nazývá apoštol Pavel životem podle těla. "Nuže, bratři, nejsme vázáni povinnostmi k tělu, že bychom museli žít, jak chce tělo. Žijeme-li totiž tak, jak chce tělo, musíme umřít; jestliže však s pomocí Ducha ničíte záludnosti těla, budete žít" (Řím 8,12-13).

Život v dobrovolné závislosti na Bohu není snadný, ale je krásný. Každý z nás se musí rozhodnout a denně rozhodovat, kdo bude ve středu jeho života, jestli on sám, nebo Bůh, který dává svou milost pokorným a Ducha svatého těm, kdo ho poslouchají (srov. Sk 5,32).

3) Uvedení do modlitby: Chval Pána za to, že přišel, aby nás vykoupil a vynesl na světlo věci skryté, abychom více nechodili v temnotě. Děkuj mu za dar poznání vlastní hříšnosti a ubohosti, sebestřednosti, samolibosti a nevěry. Děkuj za dar odpuštění.

Pros za odpuštění především své neochoty přiznávat svůj hřích, nechat se usvědčovat z hříchu a měnit životní postoje. Pros o Ducha svatého, který usvědčuje i odpouští, o Ducha proseb o smilování, o Ducha pravého pokání.

6. den: Svoboda

1) Texty Písma svatého: 2 Kor 3,17; Gal 5,16-18; Řím 8,2

2) Zamyšlení: Pán Ježíš nám přinesl pravou svobodu, kterou v Duchu svatém může zakusit každý, kdo se nechá osvobodit a kdo se pod vedením Ducha svatého učí v této svobodě žít. To, co nás nejvíce zotročuje, je hřích, satan a strach ze smrti. V tom všem můžeme zakusit osvobození skrze víru v Ježíše Krista. Není však snadné si tuto svobodu uchovat a plně v ní žít. V konkrétním životě na sobě zakoušíme, kolik věcí nás vnitřně poutá, na čem jsme závislí, co nás

ovlivňuje. Záleží na nás, chceme-li žít v plné svobodě dětí Božích, nebo se necháme zotročovat. Duch svatý v nás nepůsobí proti naší vůli a čeká na naši svobodnou poslušnost, oddanost a spolupráci.

Je třeba se nechat Duchem svatým uvádět do plné svobody a učit se poslouchat v každodenním životě. Trpělivě Pánu předkládat svoje vzdory, zatvzelenosti a svévolná rozhodnutí, která nás tolik vnitřně ochromují a uzavírají Duchu svatému. Celý život se učíme poslouchat v nejobyčejnějších věcech, v plnění příkázání, v žití stavovských povinností, v poslušnosti druhému člověku a ve zřikání se svého názoru a pohledu, v přijetí událostí, které nemůžeme změnit.

Tak můžeme s milostí Boží překonávat každý den lpění na sobě a zřikat se sebe sama. Tím vším vrůstáme do plné svobody Ježíšovy, svobody pro Otcovu vůli a pro vedení Duchem svatým.

3) Uvedení do modlitby: Chval Pána za to, že tě osvobodil od hříchu, od satana a od smrti. Děkuj mu za svobodu, ve které se nemusíš bát, za rozvázání všech vnitřních i vnějších pout.

Odpros za to, že ses častokrát nechal dobrovolně fascinovat a spoutávat tím, co k Bohu nevede, že ses nechtěl vymanit z vazeb, vztahů a závislostí, které tě zotročovali, že sis v sobě choval staré bolesti a zranění, které tě ochromovaly. Odpros za svoji neposlušnost. Pros o Ducha svatého k vnitřnímu osvobození, vymanění z vnitřních závislostí a urovnání celého vnitřního života. Pros za schopnost nechat se Bohem vést.

7. den: "Abba, Otče!"

1) Texty Písma svatého: Řím 8,14-15; Gal 4,6

2) Zamyšlení: Písmo svaté nám zprostředkovává svědectví o Ježíšově jedinečném vztahu k Otci, který byl nejdůvěrněji vyjádřen jediným slovem: Abba. V tomto slově bylo zahrnuto celé jeho poslání a celý jeho život. Toto Abba v aramejštině, mateřské řeči Ježíšově, znamená zdrobnělé důvěrné oslovení otce – naše "tatínku".

V Duchu svatém se podílíme na této Ježíšově modlitbě a na jeho lidské zkušenosti synovství. Sami bychom se nikdy nemohli odvážit přivlastnit si ve svém vztahu k Bohu toto Abba, kdyby nás k tomu sám Ježíš nevyzval a kdyby nás k tomu nevedl Duch svatý. Je to privilegium, nás křesťanů, že smíme k Bohu přicházet v této důvěryplné, dětině atmosféře. Ježíš nás tím uvádí do svého vztahu k Otci a my smíme na sobě zažívat a prociťovat tutéž Otcovu blízkost jako on. V této blízkosti spočívá také zvláštní účinnost naší modlitby.

Duch svatý nás v modlitbě uvádí do zcela důvěrné, intimní lásky k Otci, a tím boří všechnu nedůvěru, ničí chlad a odtažitost, dává nám prožít radost Božího dítěte. Važme si tohoto privilegia a učme se naslouchat Duchu svatému, který se v nás takto modlí. Přidejme k tomu svůj hlas a svoje city, svoji lásku i oddanost.

3) Uvedení do modlitby: Chval Pána za jeho vztah k nebeskému Otci a děkuj mu, že nám ho odhalil, že nás přivedl k Otci a učí nás modlit se tak, jak se modlil on. Děkuj mu za Ducha synovství a za to, že smíš Boha mít jako svého tatínka (Abba).

Odpros za životní postoje vzpoury a vzteku, kdy ses vnitřně stavěl proti Otci a vyčítal mu všechno možné, kdy jsi ztotožňoval Otce, Otce nebeského, s našimi pozemskými otci a nechal se tím zraňovat a vzdalovat od jeho náruče. Pros o Ducha synovství a o důvěrnost k Otci, o to, aby Duch svatý v tobě volal: Abba. I ty ze svého srdce volej: Abba, Otče! A pros, abys směl prožít radost Božího dítěte, prožít, co to znamená být milovaným dítětem Božím.

8. den: Duch svatý se modlí v nás

1) Texty Písma svatého: Gal 4,6; Řím 8,26-27

2) Zamyšlení: Jednou z velkých překážek v působení Ducha svatého v nás je naše neschopnost přijmout svoji slabost. Všichni jsme slabí, ale ne všichni si to umíme přiznat. Slabost považujeme za něco nepatřičného, odmítáme ji, a tím se uzavíráme Boží pomoci. Tvrdíme-li v životě s Bohem, že vše umíme, že se také umíme modlit, jak můžeme zakusit přítomnost Ducha svatého v naší modlitbě? Církev učí, že kdykoliv se začínáme modlit, Duch svatý nás předchází svou milostí a přitahuje nás na cestu modlitby (srv. KKC 2670). Duch svatý nás tedy už vede k modlitbě a postupně jako učitel modlitby nás krok za krokem učí modlit se. Ale nejen to, on se modlí v nás. Sv. Jan Zlatoústý v jednom ze svých kázání řekl, že "modlitba je nevýslovná láska, která nepochází z lidí, ale má původ v božské milosti." (Supp., Hom. 6, De precatone: PG 64,462-6) Proto je třeba dávat Duchu svatému prostor v modlitbě, což není samozřejmé všem lidem.

Svou mnohmluvností či roztěkaností bráníme Duchu svatému, aby se v nás modlil. Trpíme přemírou ustavičného víru myšlenek, představ, fantazie, která je zamořena zbytečnými vjemy a obrazy. Proto se v nás Duch svatý těžko může projevit.

Je třeba usilovat o tichost srdce, která je opakem rozptýlenosti, zvědavosti a upovídání. Musíme se učit přebývat v srdci, sestupovat do srdce, modlit se srdcem a žít v pokoji srdce. Dáme-li v modlitbě prostor Duchu svatému skrze ticho a naslouchání, on rozhoří naše srdce, upoutá naši pozornost na Krista a povede nás k tomu, abychom Ježíše oslavovali (srov. Jan 16,14). Duch svatý nás vede ke chvále, díky které překonáváme své slabosti a zotročení a můžeme zažít uzdravení a očistění. Duch svatý nás v modlitbě vede k poznání Otcovy vůle a k vytrvalosti a věrnosti v modlitbě.

3) Uvedení do modlitby: Chval Pána za Ducha svatého, který se v nás modlí, který nás vede k Otci, který zná Boží vůli a přimlouvá se za nás ve shodě s ní. Děkuj za dar modlitby a za chvíle, kdy prožíváš radost z Boha a touhu konat, co se Bohu líbí.

Pros za odpuštění svého falešného sebevědomí, ve kterém sis myslel, že se umíš modlit a že se to sám naučíš. Odpros za to, že častokrát neuposlechl Boží pozvání k modlitbě. Odpros za vzpouru, s níž jsi odmítl zápasit se svou slabostí. Pros o Ducha svatého, aby se v tobě modlil. Pros o to, aby ti Pán pomohl otevřít se Duchu. Pros, abys přijal svoji slabost, ve které potřebuješ Ducha svatého, aby se v tobě modlil.

9. den: Dary pro službu v církvi

1) Texty Písma svatého: Ef 4,7-8.11-12; 1 Kor 12, 4-11; 1 Kor 14,1

2) Zamyšlení: V koncilní konstituci o církvi čteme: "Duch svatý rozděluje mezi věřící všech stavů zvláštní milosti, kterými se stávají schopnými a pohotovými k přijetí různých úkolů a posláním užitečných k obnově a růstu církve ... Tato charismata se mají přijímat vděčně a radostně, ať jsou oslnivá, či jen prostá a běžná, neboť jsou potřebám církve zvlášť přiměřená a užitečná." (LG 12)

Duch svatý tedy dává zvláštní dary, kterými uschopňuje člověka k něčemu, co ho přesahuje, co je nad jeho lidské schopnosti. Tyto dary nemají za cíl posvěcení dotyčného člověka, jsou to dary pro službu ve společenství. Existuje mnoho těchto duchovních darů, kterými nás Duch svatý zahrnuje, aby stále oživoval svoji církev.

Duch svatý tyto dary dává každému tak, jak chce. Tyto dary nejsou znamením svatosti nositele, ale svatosti Boží. Bůh je může udělit i hříšníkově, který o ně prosí, a skrze něho pak konat svoje znamení. V tom je vidět Boží velikost a Boží zájem o spásu každého člověka, poněvadž Bůh tyto dary dává kvůli druhým, kvůli růstu církve, kvůli spáse světa.

Dary Ducha svatého hrají důležitou roli v duchovním budování církevní obce, v rozvoji společenství, a je třeba jim dát v našem životě to místo, které jim patří. Předpokladem pro přijetí darů a pro jejich správné užívání je pravidelný duchovní život ve společenství, vydanost Kristu, vzájemná jednota a skutečná láska. V církvi potřebujeme jeden druhého s jeho zvláštním obdarováním a službou. Církev potřebuje nás, lidi ochotné sloužit Bohu a druhým lidem, ale ochotné ne z vlastní síly a podle svých představ, ale z obdarování a pod vedením Ducha svatého.

3) Uvedení do modlitby: Chval Pána za dary, které dal lidem, za církev, kterou obdarovává a ve které smíš žít a v ní sloužit. Děkuj za obdarování druhých a také za dary, které dal tobě.

Odpros za nevděčnost vůči Pánu, pros za odpuštění, že jsi nechtěl některé dary přijmout nebo jsi nepřijal obdarování lidí kolem sebe. Pros o dary Ducha svatého, které potřebuješ ke službě. Pros o to, abys byl ochotný sloužit v církvi v moci a síle Ducha svatého.

Přijď, Duchu svatý, Duchu Otce i Syna, přijď, Duchu lásky, Duchu synovství, Duchu pokoje, důvěry, síly a svaté radosti. Přijď, tajemný jásote v slzách světa, přijď vítězný, žijote v smrti země, přijď otče, ubohých, zastánce utištěných, přijď, světlo věčné pravdy, přijď, láska vlitá do našich srdcí. Nemáme nic, co by tě mohlo přinutit, a proto důvěřujeme.

Naše srdce se ve skrytu bojí tvého příchodu, protože jsi nezištný a jemný, protože jsi jiný než ono. Máme však nejpevnější příslibení, že přesto přijdeš. Přijď tedy, přicházej den ode dne nově a více. Spoléháme na tebe; na koho jiného se můžeme spolehnout. Milujeme tě, neboť jsi láska sama. V tobě máme Boha za Otce, neboť ty v nás voláš Abba – milý Otče.

Děkujeme ti, oživovateli, Duchu svatý, že v nás přebýváš, že ty sám chceš v nás být pečeti živoucího Boha. Pečetí na jeho vlastnictví. Zůstávej při nás, neopouštěj nás v trpkých bojích tohoto života ani při jeho konci, až nás všechno opustí. Přijď Duchu svatý. Amen.

Duchu svatý, osvět mě.

Lásko Boží, stravuj mě.
Ved' mě na cestu pravdy.
Maria, Matko, provázej mne.
Požehnej mi s Ježíšem.
Ochraňuj mě před každým zlem, klamem a nebezpečím.

Duchu svatý, osvět mě.
Lásko Boží, stravuj mě.
Ved' mě na cestu pravdy.
Maria, Matko, provázej mne.
Požehnej mi s Ježíšem.

Ochraňuj mě před každým zlem, klamem a nebezpečím.

Prameni míru a světla, přijď a osvět mě. Jsem hladová, přijď a nasýt mě. Jsem žíznivá, přijď a osvěž mě. Jsem slepá, přijď a daruj mi zrak. Jsem chudá, přijď a obohat' mě. Jsem nevědomá, přijď a pouč' mě. Duchu svatý, celá se ti odevzdávám.

Duchu svatý, je tvým úkolem seznámit mě s Ježíšem. Apoštolové žili dlouho s Ježíšem, aniž mu správně

porozuměli. Ale když jsi k nim přišel ty, konečně ho pochopili. I mě můžeš darovat toto porozumění.

Přijď, můj utěšiteli, přijď má radosti a můj pokoji, má sílo a mé světlo. Přijď, osvět mě, abych našla pramen, u kterého mohu ukojit svou žízeň. Jedna tvá kapka stačí, aby mi ukázala Ježíše takového, jaký je.

Ježíš říkal, že přijdeš k nevědomým, já jsem nejnevědomější ze všech. Neprosím tě za žádnou jinou vědomost než o tu, jak lze najít Ježíše. Neprosím tě o žádnou jinou moudrost než o pochopení Ježíše. Amen.